

Sosialistinen mailman- katsomus ei siedä valhetta

Ei se ole rumaa joka voidaan nähdä, mutta se on rumaa, joka on kätkeissä. Me elämme nykyään aikakaudella, josta voisi sanoa, että me poltamme kynttilää sen molemmista päistä. Me ylvästelemme tiedoillamme, me ylvästelemme sillä, jos me elämän kilpajuoksussa olemme päässeet läpi niin ettemme ole saaneet mitään päälleenäkyviä ruumiillisia vikoja, joiden kautta meitä voisi erikoisesti merkitä. Mutta täydellistä tervettä emme voi löytää tuskin muualta kuin mustimmasta Afrikasta, jos sieltäkään, vaan ei sivistyskansojen keskuudesta. Kiinalaiset puristavat tyttölasten jalat muodottomiksi niin, että ne kävellä tynkyttelevät kuin vaivaiset. Meidän sivistysnaisemme pusertavat keskiruumiinsa rautavanteisiin, joka on paljon vaarallisempi terveydelle kuin kiinalaisten tapa pusertaa jalkoja. Se tekee heistä henkisesti ja ruumiillisesti rampoja, muuttaa heidän sisäelimensä pois luonnollisilta paikoiltaan. Erään lääketieteellisen yliopiston professori luennoi synnytysosaston oppilaille. Hän sanoi, että kun nainen käyttää kureliiviä ja korkeakantaisia kenkiä ja seisoo jaloillaan 15—16 tuntia päivässä ja sitten kun hän menee aviooliitton ja synnyttää ensimmäisen lapsensa, hän tekee sen kauheilla kivuilla tai sitten on tuo luonnon pukeutumistapa tuottanut hänelle sellaisen kohtuivian, että hän on tullut kokonaan hedelmättömäksi. Ja jälkeen synnytyksen hänestä ei enää tule tervettä. Tämän muotihulluuden edessä me olemme voimattomia.

Lasten synnytys niiden kansojen, sekä villien keskuudessa, jotka eivät ole meidänlaisen muodin orjia, on helppoa ja he ovat sen tapauksen jälkeen yhtä terveitä kuin koskaan ennen. Tiede on voimaton nykyajan kulttuuri-ihmisen heikkouden edessä. Jo lapsuudessa koukistettuja kytkiluita emme voi oikasta ja paikoiltaan pois työnnettäjä sisälmyksiä emme voi saattaa paikoilleen niin kauan kun ihmiset ovat niin kulttuurin eli toisin sanoen tyhjän muodin turmelemia.

Jos mikä ihmiselämässä on rumaa, niin on tällainen typerys, joka ei häikäile saattaa jälkeläisiensä ruumiillisten vikojen ja sairauden turmelemiksi. Kuten sanotti: sosialistinen mailmankatsomus ei siedä valhetta, ja siksi penkokaamme näitä epäkohtia, jotka rumentavat ihmistä ihmisenä. Jos olisimme tosi-ihmisyden s. o. sosialistisen mailmankatsomuksen kypsymämiä, me häpeäisimme rumentaa ja turmella rotuamme niin kuin nykyaikaiset ihmiset tekevät. -- Lapset syntyvät mailmaan äiti-en ja isien elämänlakien rikkomuksista huolimatta ihmeteltävän terveinä, mutta äidit pilavat niitä tietämättömyydessään väärällä ruokintatavalla. Tuos-

sa on lihava, punaposkinen lapsi, joka on kova syömään ja voi sietää vahvoja ruokia, lihaa ja muniä y. m. Hän kasvaa tavattoman nopeasti ja ennenkuin hän on aika-ihminen, tulee hän hiteräksi, hänen rintansa painuu sisään ja hartiat käyvät kumaraan. Voimistelun ja terveydenhoidon opettaja koulussa sanoi hänestä: se johtuu väärästä ruokintatavasta, hän on kasvanut liian nopeasti saamatta kuitenkaan sellaista ravintoa, mikä olisi kasvattanut hänen kaikkia lihaksiaan ja elimiään suhteellisesti. Ja siis hän on altis keuhkotaudille y. m. taudeille. — Tietämättömyys on rumentava, se on halveksittavaa.

Tuossa on poika, voimakas ja terve kuin Herkules. Hänen kaikki elimensä ovat erittäin hyvässä kunnossa, mutta hän on sielullisesti vaivainen. Hän on kuin villi hevonen, hän potkii, vikuroipi, varastaa ja on edesvastuuton kaikista teoistaan. Hän ei tahdo ottaa sivistysihmisen kuolaimia suuhunsa. "Hän tahtoo olla vapaa kaikesta edesvastuusta", kuulen jonkun sanovan, "hän ei siedä orjuutta". Mutta sellaista edesvastuutonta villeyttä ei siedä mikään yhteiskunta. Sosialistinenkin yhteiskunta pistäisi kuolaimet suuhun sellaiselle ja ohjaisi häntä kunnes hän talttuisi niin jotta hänet voisi päästää kulkemaan lutan, jossa hän osaisi vaeltaa tullaamatta toisia jalkainsa alle. — Tällainen on epäluottamus suutta ajatuksissa, rumentava sielussa. Ja tällaisia epäluottamuneita ajatuksia ilmenee lukemattomissa muodoissa. Ne ovat porvarillisen yhteiskunnan kasvattamia. Ne ovat niitä mitä-paiseita, jotka vain sosialistinen mailmankatsomus kykenee juuriansa myöten pois kirkemään ja jotka häviävät vasta sosialistisessa yhteiskunnassa nousevien sukupolvien terveen voiman kautta.

Me, porvarillisen ajattelutavan turmelemat olennot emme siedä totuutta, me emme siedä arvostelua, me emme tahdo nähdä omia vikojamme ja me emme tunne tosi-ihmisyden velvoittavaa tarvetta tutkia niitä ja korjata niitä. Jospa me emme sulki silmiämme elämän rumuudelta, sen varjopuolilta ja niiden seurauksilta, emme tyytyisi olemaan niin tietämättömiä, emme tyytyisi koko vallitsevaan elämänjärjestykseen. Mutta me tarkastelemme ohimennen vain pintailmiöitä, emme niiden pohjalla olevia syitä. Me kunnitsemme hyttysten mutta mielemme kamelin. Ennenkaikeksi, katsookaamme elämän varjopuoliin syvemmmästi kuin mitä pintailmiöistä näemme ja etsikäämme ylös niitä synnyttävät syyt ja pyrkikäämme poistamaan ne. Älkäämme olko ukkokullatuja vaan tunnustakaamme vioksi ne mitkä niitä ovat. Ei kaikki rumma ole siinä mitä voidaan nähdä, sitä piilee ihmisielun ja ruumiin kätkeissä kaikenlaisissa henkisen ja ruumiillisen sairauden muodoissa. Totuus on kaikenlaisten pahiden vihollinen. Olkaamme totuuden ystäviä.

Joku.

Muutama sana jouto- aikojemme käytöstä

Minä en tahdo sekaantua tähän "väittelyyn" virkkauksesta ja nypläyksestä, sillä lieneepä niitä, jotka haluavat siitä sanoa paljon enemmän kuin siitä kannattaakaan, mutta tästä kiistelestä johtui minulle mieleeni elämäni varrella tehtyjä havaintoja siitä miten naiset, erittäinkin työläisperheiden äidit käyttävät sellaiset hetket, joita voisi nimittää joutohetkeiksi. Olen usein muistanut erikoisesti kahta äitiä ja heidän lapsiansa ja heidän elämänsä vaiheita ja tapaa millä nuo molemmat äidit katsoivat elämää ja kasvattivat lapsiansa.

Noilla äideillä oli kummallakin neljä lasta. Toinen äideistä käytti jokaisen hetken minkä voipappien neulomisilta ja paikkauksilta, virkkauksesta ja nypläyksestä. Hän luki hyvin vähän, ainoastaan joitakin keveitä kasvatusopillisia kirjoja ja romaaneneja. Yhteiskunnallisia kysymyksiä valaisivia ja muita tietopuolista kehitystä kasvattavia kirjoja hän ei luennot koskaan. Hänen käsityksensä elämästä oli suppea, hänen ajatusmailmansa pieni ja hämärä. Ne muuttamat kasvatusopilliset kirjat, joita hän luki, olivat perin pienenä apuna hänen suuressa elämäntehtävässään — lasten kasvattamisessa. Hän oli mainio talousihminen, hänellä oli kaikenlaisia virkkauksia joka paikassa, mutta jos joutui hänen tietovarastoansa penkomaan, oli se aivan tyhjä, paitsi mitä hän tiesi naapuriansa hyvistä ja huonoista puolista. Hän käsitti velvollisuutensa lapsiaan kohtaan rajoittuvan siihen, kun hän huolehti heidän ruuustaan ja puh-taudestaan ja siitä, että tyttärensä mekkojen kauluksissa oli kornompelusta tai pitsiä. Kun hänen lapsensa kyselivät häntä jotakin, joka ei rajoittunut voileipään tai kotiaskareihin kuulin hänen usein vastaavan: "En minä tiedä", tai "Menkää tiehenne siitä, ei minulla ole aikaa vastailemaan, täytyy saada tämä työ valmiiksi". — Ja kiireellinen työ, jolta äiti ei joutunut vastaamaan — jos ehkä olisi osannutkin — lapsensa kiirekään kysymykseen, oli usein vain turhanpäiväinen nypläys, joka ei hyödyttänyt häntä eikä hänen lapsiansa. — Hänen lapsensa kasvoivat ilman äidin viisasta asioiden selittelyä, he saivat lähteä mailmalle ikäänkuin oman onnensa nojaan ilman hyödyllistä elämän alkuohjausta.

Mutta se toinen äiti, joka luki joutoaikoihinsa, kykeni todellakin täyttämään äidin tehtävän. Yhdessä hän lastensa kanssa luki ja keskusteli asioista. Hän oli halukas ja kykenevä vastaamaan lastensa kysymyksiin ja hänen lapsensa pitivät häntä parhaana toverinansa ja uskotunansa. Hänen lapsensa viihtyivät hänen luonansa ja kun he tulivat aikuisiksi, olivat he varustettuja vastaanottamaan elämäntiellä eteen tulevia tapauk-

Myrsky

Kirj. Ida Niemelä.

On niin raskasta, tukahduttaa,
ei tuulen henkystä käy.
On niin kumman hämärää,
ei aurinkokaan selvään näy.

Näyttää kuin nousisi myrsky,
on pilviä joka puolla —
tumma, jylhä ukkospilvi
idän taivahalla tuolla.

"Ei se sieltä tänne nouse",
vakuutellaan varmana.
"Puhaltaahan tuuli tuima
täältäpäin sen vastahan".

— Mitä kummaa! pilvi nousi,
vastatuuleen vyöryih.
Taivas peittyi harsoon tummaan,
myrsky hurja raivosi.

Pelko täyttää joka rinnan,
kun luonnon voimat myllertää
vyöryellen, salamoiden —
se suurta on ja ylevää—

Myrskyn jälkeen tuuli taukoo,
ilma puhdas, raitis on.
Hellästi taas päivä paistaa,
kaikki virkoo elohon.

Orjajoukko on se pilvi,
mi vyöryy vastatuuleessa —
myrsky nousee, mut' myrskyn jäl-
keen
päivä paistaa uudestaan.

sia. Lapset muistavat tätä äitiä aina viisaana, hyvänä toverina. Kun sensijaan sen toisen äidin lapset vierantuivat äidistään jo nuorina, eivät voineet häneen luottaa eikä häntä suuresti kunnioittaa ja täysikasvuiseksi tultuaan poistuivat hänen luotaan hänet unhottaen. Hänen kaksi vanhinta tytärtään oppivat häneltä kyllä taidon kaikenlaisen nypläykseen, mutta nuorille naisille tärkeitä elämäntietoja he eivät häneltä oppineet ja niinpä ensimmäinen viettelys poikamailmassa vei heidän elämänsä haaksirikkoon. Yksi hänen pojistaan joutui mailmalle lähdettyään ties mille teille, ja hänelle ei jäänyt äidistä ja kodista sellaista muistoa, että hän olisi välittänyt edes ilmoittaa itsestään omaisilleen. Toisesta pojasta tuli juoppo, riidanhaluinen ja itsepäinen. Hän joutui vankilan seinien sisälle monta kertaa. — Synyi tämän äidin lasten jo varhaiseen sortumiseen oli pintapuolinen ja huono kotikasvatus, joka ei varustanut heille voimaa eikä tietoa taistelun ympäristön ja olosuhteiden turmeluksien vastaan. Tämä äiti on nyt murtunut harmaahäpi ja hän toivoisi nyt, että ne ajat, mitkä hän tuhlsi turhanpäiväisiin nypläyksiin, hän olisi ne kulluttanut itsensä kehittämiseen ja lastensa kasvattamiseen.

Se äiti, joka koetti kehittää itseänsä ja täyttää hyvin äidin tehtävänsä, on vanhoilla päivillään aineellisista huolistakin huolimatta onnellinen. Hänen kolme tytärtään ovat kaikki onnellisesti purjehdineet tyttökkäntensä ohitse ja ovat nyt kohtalaisen hyvissä olosuhteissa perheidenäiteinä. Hänen ajnoa

(Jatkoa kahdeksannella sivulla)